



KORISNICI NOVČANE POMOĆI ZA RODITELJA ODGOJITELJA S
KRATKOM ANALIZOM PODATAKA ZA RAZDOBLJE OD 2016. DO
2019. GODINE



GRAD ZAGREB

URED ZA DEMOGRAFIJU

ožujak 2020.

1. Uvod	4
2. Odluka o novčanoj pomoći za roditelja odgojitelja	5
3. Prostorni razmještaj korisnika novčane pomoći.....	9
4. Korisnici prema godini rođenja, dobi i državi rođenja	12
5. Ukupan broj djece o kojima brinu korisnici	14
6. Korisnici prema najvišem stupnju završene škole	18
7. Podnositelji zahtjeva koji su postali korisnici prema zaposlenosti i trajanju staža.....	19
8. Djelatnosti u kojima su korisnici bili zaposleni	21
9. Status djece korisnika mjere roditelj odgojitelj prije ostvarenja prava na novčanu pomoć.....	23
10. Utjecaj mjere novčane pomoći za roditelja odgojitelja na kretanje nataliteta u gradu Zagrebu	30
11. Umjesto zaključka.....	31

1. Uvod

Demografska kretanja u Hrvatskoj posljednjih godina obilježena su nizom negativnih demografskih trendova – pad ukupnog broj stanovnika, prirodni pad stanovništva, starenje stanovništva, nepovoljni migracijski tokovi te, u vezi s tim, problemi nedostatka radne snage. Neki od procesa, ponajprije prirodno smanjenje i negativni procesi u vanjskim migracijama, zahvatili su i Zagreb iako je otporniji na te trendove u odnosu na ostatak Hrvatske. U nacionalnom okviru, Zagreb je još uvijek najatraktivnije područje za doseljavanje iz drugih područja Hrvatske.

Kroz program poticajnih mjera populacijske politike Grad Zagreb, od 2004. brine o demografskom stanju i nastoji zaustaviti negativne demografske procese.

Radi poticanja nataliteta, u Gradu Zagrebu se provode dvije izravne mjere: novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta i novčana pomoć za roditelja odgojitelja. Osim ovih izravnih pronatalitetnih mjera, u Gradu Zagrebu postoji čitav niz drugih (neizravnih) pronatalitetnih mjera kojima se obiteljima s djecom financijski znatno olakšava briga o djeci.

Ova analiza daje kratki prikaz kretanja korisnika mjere novčane pomoći za roditelja odgojitelja, njihova detaljnija obilježja i iznos izdvojenih financijskih sredstava, a obuhvaća razdoblje od početka primjene mjere, odnosno od 8. rujna 2016. do kraja prosinca 2019.

U ovoj analizi se koriste mikrostatistički podatci Ureda za demografiju.

Izrazi u tekstu s rodnim značenjem, bez obzira jesu li u muškom ili ženskom rodu odnose se jednako na muški i ženski rod, sukladno članku 43. Zakona o ravnopravnosti spolova¹.

¹ Narodne novine broj 82/08 i 69/17.

2. Odluka o novčanoj pomoći za roditelja odgojitelja

Gradska skupština Grada Zagreba je 31. kolovoza 2016. donijela Odluku o novčanoj pomoći za majku odgojiteljicu², a stupila je na snagu, odnosno u primjeni je od 8. rujna 2016. Odlukom o izmjenama i dopuni Odluke o novčanoj pomoći za majku odgojiteljicu³ naziv riječi "majka odgojiteljica" zamijenjen je terminom "roditelj odgojitelj".

Odluka o novčanoj pomoći za roditelja odgojitelja (dalje u tekstu: Odluka)⁴ stupila je na snagu, odnosno u primjeni je od 15. svibnja 2018. U smislu Odluke pod pojmom „roditelj odgojitelj“ se smatra majka ili otac djeteta, udomitelj ili druga osoba kojoj je dijete, temeljem kojeg ostvaruje novčanu pomoć, povjereno na brigu i odgoj odlukom nadležnog tijela, a koja u zajedničkom kućanstvu živi s najmanje troje djece, od kojih najmlađe dijete još nije polaznik programa osnovnoškolskog obrazovanja, a najstarije dijete u trenutku podnošenja zahtjeva nije starije od 26 godina i koje ispunjava i ostale uvjete iz propisane Odluke. Iznimno, najstarije dijete može biti starije od 26 godina ima li teži invaliditet (III. stupanj) ili teški invaliditet (IV. stupanj), prema nalazu i mišljenju o težini i vrsti invaliditeta – oštećenju funkcionalnih sposobnosti ili potvrdi iz Registra osoba s invaliditetom.

Dakle, Odlukom su uređeni uvjeti, način i postupak ostvarivanja novčane pomoći za roditelja odgojitelja koju osigurava Grad Zagreb u skladu sa svojom pronatalitetnom politikom.

Uz gore spomenute uvjete novčanu pomoć može ostvariti roditelj:

- koji je nezaposlen u vrijeme podnošenja zahtjeva i dalje neprekidno dok prima novčanu pomoć
- koji kao državljanin Republike Hrvatske ima neprekidno prijavljeno prebivalište u Gradu Zagrebu od najmanje pet godina neposredno prije podnošenja zahtjeva i dalje neprekidno dok prima novčanu pomoć
- čija djeca imaju prebivalište u Gradu Zagrebu u vrijeme podnošenja zahtjeva i dalje neprekidno dok primaju novčanu pomoć
- ako drugi roditelj djeteta za koje se podnosi zahtjev za novčanu pomoć ima prijavljeno prebivalište u Gradu Zagrebu ili ako je drugi roditelj stranac s privremenim ili stalnim boravkom u Gradu Zagrebu u vrijeme podnošenja zahtjeva i dalje neprekidno dok prima novčanu pomoć
- čija su školska djeca upisana u osnovnu školu na području Grada Zagreba ili Zagrebačke županije
- čija djeca nisu upisana u redovni program predškolskog odgoja i obrazovanja.

Iznimno, dijete za koje se podnosi zahtjev može biti polaznik redovnog programa predškolskog odgoja i obrazovanja, ako je roditelj podnositelj zahtjeva osoba teškog invaliditeta (IV. stupnja), s oštećenjem sluha, oštećenjem govora, oštećenjem sluha i govora te oštećenjem vida, a prema nalazu i mišljenju o težini i vrsti invaliditeta – oštećenju funkcionalnih sposobnosti ili potvrdi iz Registra osoba s invaliditetom. Iznimno, dijete ili djeca roditelja podnositelja zahtjeva mogu

² Službeni glasnik Grada Zagreba 16/16

³ Službeni glasnik Grada Zagreba 19/16

⁴ Službeni glasnik Grada Zagreba 10/18.

biti polaznici posebnoga rehabilitacijskog programa u posebnim ustanovama s programom koji je verificiralo nadležno ministarstvo za djecu s teškoćama u razvoju.

Novčana pomoć ne može se ostvariti ako

- je roditelj podnositelj zahtjeva korisnik novčane naknade kao nezaposlena osoba
- je roditelj podnositelj zahtjeva obveznik plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje
- je roditelj podnositelj zahtjeva korisnik roditeljske naknade
- je roditelj podnositelj zahtjeva korisnik mirovine
- bilo koji od roditelja ima evidentiran privremeni odlazak iz Republike Hrvatske.

Novčana pomoć se isplaćuje mjesečno, a iznosi 65% prosječne brutoplaće djelatnika u gospodarstvu grada Zagreba za razdoblje I. – VIII. mjeseca prethodne godine. Novčana pomoć se ostvaruje od prvog dana idućeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva i obračunava se i isplaćuje kao oblik drugog dohotka. To znači da se svakom korisniku obračunava jednak iznos isplate, bez obzira na broj djece u obitelji i bez obzira na porezne olakšice koje imaju ili nemaju navedene u poreznoj kartici. Usto, korisnicima se uplaćuju doprinosi i uračunava staž osiguranja.

Tablica 1. Isplate korisnicima mjere roditelj odgojitelj po mjesecima od uvođenja mjere – 8. rujna 2016. do siječnja 2020. godine

Godine, mjeseci	Broj korisnika			ISPLAĆENI IZNOS PO OSOBI (BRUTO 1)	UKUPNO ZA ISPLATU (BRUTO 2)
	Ukupno	M	Ž		
2016.					
LISTOPAD (Naknada za rujna)	99	5	94	5 594,00 kn (4 160,20 kn)	1 050 790,88 kn
STUDENI (Naknada za listopad)	489	42	447	5 673,00 kn	4 217 758,34 kn
PROSINAC (Naknada za studeni)	1 573	154	1419	5 624,00 kn	15 907 369,15 kn
2017.					
SIJEČANJ (Naknada za prosinac)	1 856	191	1 665	5 642,00 kn	11 276 392,32 kn
VELJAČA (Naknada za siječanj)	2 071	215	1 856	5 805,00 kn	12 610 116,54 kn
OŽUJAK (Naknada za veljaču)	2 252	228	2 024	5 838,00 kn	13 763 146,50 kn
TRAVANJ (Naknada za ožujak)	2 414	245	2 169	5 895,00 kn	14 964 098,24 kn
SVIBANJ (Naknada za travanj)	2 567	267	2 300	5 894,00 kn	15 867 363,50 kn
LIPANJ (Naknada za svibanj)	2 707	282	2 425	6 022,00 kn	17 217 242,93 kn
SRPANJ (Naknada za lipanj)	2 825	298	2 527	5 914,00 kn	17 635 631,90 kn
KOLOVOZ (Naknada za srpanj)	2 909	311	2 598	6 025,00 kn	18 713 872,16 kn
RUJAN (Naknada za kolovoz)	2 980	321	2 659	6 005,00 kn	19 030 543,44 kn
LISTOPAD (Naknada za rujna)	3 056	331	2 725	5 905,00 kn	19 167 027,63 kn
STUDENI (Naknada za listopad)	3 138	337	2 801	6 018,00 kn	20 059 617,87 kn
PROSINAC (Naknada za studeni)	3 217	351	2 866	5 958,00 kn	20 404 385,36 kn
2018.					
SIJEČANJ (Naknada za prosinac)	3 291	366	2 925	6 014,00 kn	21 049 208,72 kn
VELJAČA (Naknada za siječanj)	3 376	375	3 001	6 190,00 kn	22 191 065,17 kn
OŽUJAK (Naknada za veljaču)	3 443	390	3 053	5 973,00 kn	21 907 007,56 kn
TRAVANJ (Naknada za ožujak)	3 533	402	3 131	6 189,00 kn	23 199 607,73 kn
SVIBANJ (Naknada za travanj)	3 617	410	3 207	6 128,00 kn	23 543 862,37 kn
LIPANJ (Naknada za svibanj)	3 664	412	3 252	6 253,00 kn	24 541 348,80 kn
SRPANJ (Naknada za lipanj)	3 682	412	3 270	6 255,60 kn	24 769 063,33 kn
KOLOVOZ (Naknada za srpanj)	3 768	425	3 343	6 255,60 kn	25 354 602,79 kn
RUJAN (Naknada za kolovoz)	3 806	432	3 374	6 255,60 kn	25 596 716,21 kn
LISTOPAD (Naknada za rujna)	3 851	442	3 409	6 255,60 kn	25 907 957,37 kn
STUDENI (Naknada za listopad)	3 887	451	3 436	6 255,60 kn	26 159 355,30 kn
PROSINAC (Naknada za studeni)	3 939	462	3 477	6 255,60 kn	26 509 491,66 kn
2019.					
SIJEČANJ (Naknada za prosinac)	3 979	470	3 509	6 255,60 kn	26 759 741,87 kn
VELJAČA (Naknada za siječanj)	4 037	481	3 556	6 611,15 kn	28 723 796,94 kn
OŽUJAK (Naknada za veljaču)	4 104	486	3 618	6 611,15 kn	29 183 836,17 kn
TRAVANJ (Naknada za ožujak)	4 177	497	3 680	6 611,15 kn	29 688 836,61 kn
SVIBANJ (Naknada za travanj)	4 243	503	3 740	6 611,15 kn	30 223 826,71 kn
LIPANJ (Naknada za svibanj)	4 315	515	3 800	6 611,15 kn	30 658 981,70 kn
SRPANJ (Naknada za lipanj)	4 400	519	3 881	6 611,15 kn	31 291 640,99 kn
KOLOVOZ (Naknada za srpanj)	4 486	530	3 956	6 611,15 kn	31 881 246,44 kn
RUJAN (Naknada za kolovoz)	4 549	537	4 012	6 611,15 kn	32 336 621,06 kn
LISTOPAD (Naknada za Rujan)	4 582	540	4 042	6 611,15 kn	32 538 643,02 kn
STUDENI (Naknada za Listopad)	4 637	549	4 088	6 611,15 kn	32 940 371,35 kn
PROSINAC (Naknada za Studeni)	4 727	565	4 162	6 611,15 kn	33 946 751,51 kn
2020.					
SIJEČANJ (Naknada za Prosinac)	4 767	569	4198	6 611,15 kn	33 911 117,42 kn

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

Nakon primjene mjere, od 8. rujna 2016. do isplate za prosinac 2016. bilo je 1 573 korisnika mjere za koje je isplaćeno nešto više od 21 milijun kuna. U 2017. mjeru je koristilo novih 1 644 korisnika. Pridodamo li nove korisnike iz 2017. postojećima iz 2016., krajem 2017. je bilo 3 217 korisnika. Za sve te korisnike u 2017. isplaćeno oko 200 milijuna kuna.

Novih korisnika u 2018. je bilo znatno manje nego prethodnih godina (indeks 47,9), a za sve dotadašnje korisnike je isplaćeno 290 729 287 kuna. U 2019. u odnosu na 2018. broj novih korisnika je porastao za 9,1%. Prema ovim podacima, u promatranom razdoblju od početka uvođenja mjere roditelj odgojitelj 8. rujna 2016. pa do siječnja 2020. za korisnike mjere roditelj odgojitelj je isplaćeno preko 916,7 milijuna kuna (Tablica 1.).

Mjesečna netoisplata za korisnika mjere roditelj odgojitelj u početku primjene (listopad 2016.) je iznosila 3 206,90 kuna. Prema posljednjoj isplati za prosinac 2019. svaki korisnik dobiva netoiznos od 4 264,98 kuna, što je povećanje od 33%. Usporedimo li brutoiznose, može se uočiti da je u početku bio 5 594,00 kuna po korisniku, a prema zadnjoj isplati 6 611,15 kuna.

3. Prostorni razmještaj korisnika novčane pomoći

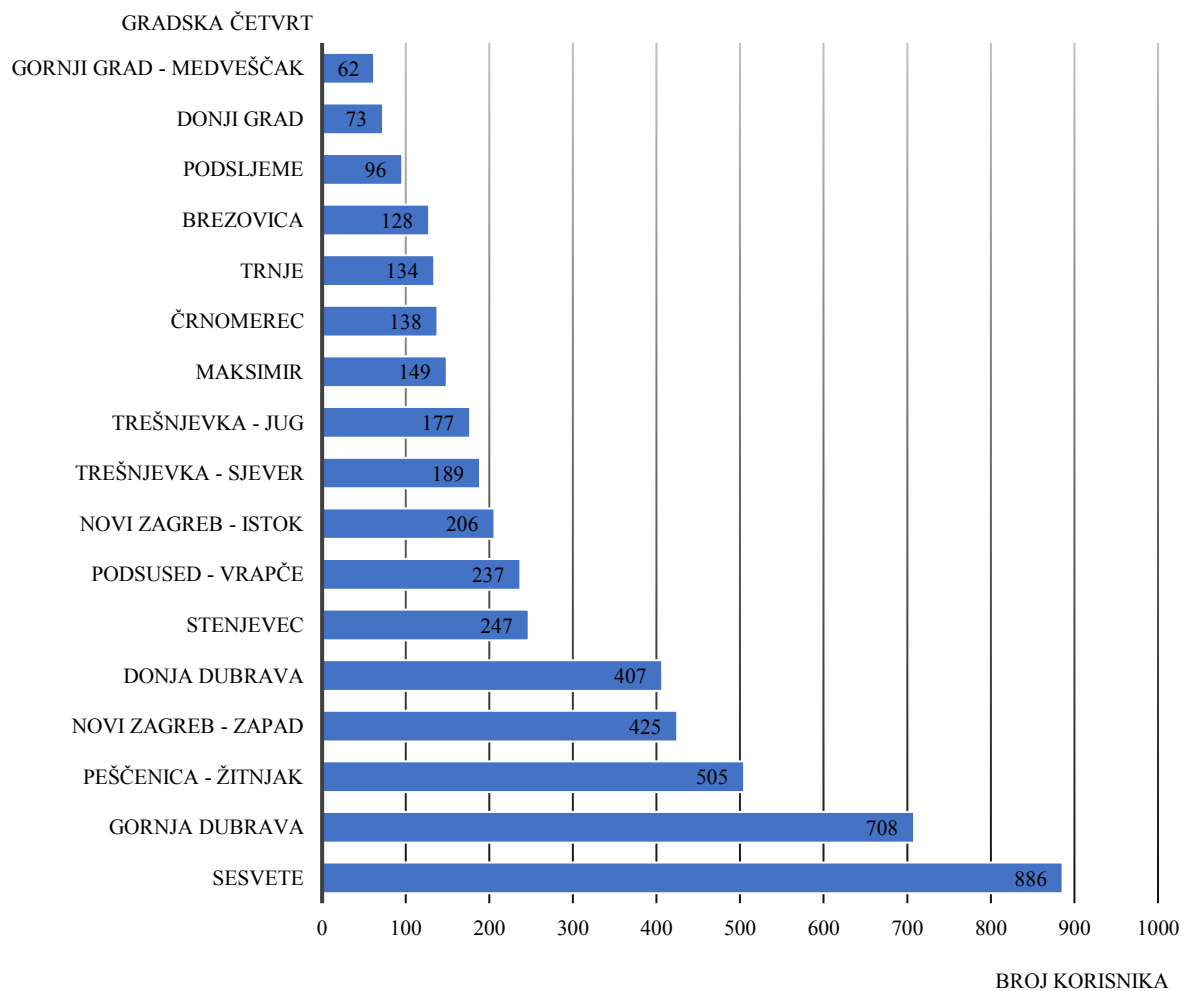
Gledano prostorno, najveća koncentracija korisnika novčane pomoći, petina njih, nalazi se u Gradskoj četvrti Sesvete (18,6%). Slijede gradske četvrti Gornja Dubrava sa 14,9% i Peščenica – Žitnjak 10,6%. U sve tri gradske četvrti grada Zagreba, koncentrirana je skoro polovina svih korisnika (44,1%), a najmanje ih je u gradskim četvrtima: Podsljeme (2,0%), Donji grad (1,5%) i Gornji grad – Medveščak (1,3%).

Tablica 2. Broj i udio (%) korisnika prema spolu po gradskim četvrtima grada Zagreba

Gradska četvrt	Broj korisnika			Udio korisnika prema spolu (%)		
	Ukupno	m	ž	Ukupno	m	ž
Brezovica	128	10	118	100,0	7,8	92,2
Črnomerec	138	14	124	100,0	10,1	89,9
Donja Dubrava	407	57	350	100,0	14,0	86,0
Donji grad	73	10	63	100,0	13,7	86,3
Gornja Dubrava	708	101	607	100,0	14,3	85,7
Gornji grad – Medveščak	62	10	52	100,0	16,1	83,9
Maksimir	149	16	133	100,0	10,7	89,3
Novi Zagreb – istok	206	20	186	100,0	9,7	90,3
Novi Zagreb – zapad	425	42	383	100,0	9,9	90,1
Peščenica – Žitnjak	505	65	440	100,0	12,9	87,1
Podsljeme	96	4	92	100,0	4,2	95,8
Podsused – Vrapče	237	24	213	100,0	10,1	89,9
Sesvete	886	113	773	100,0	12,8	87,2
Stenjevec	247	35	212	100,0	14,2	85,8
Trešnjevka – jug	177	19	158	100,0	10,7	89,3
Trešnjevka – sjever	189	19	170	100,0	10,1	89,9
Trnje	134	10	124	100,0	7,5	92,5
Ukupno	4 767	569	4 198	100,0	11,9	88,1

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

Iz priložene Tablice 2. razvidno je da su od ukupnog broja korisnika 88,1% žene, a 11,9% muškarci. Gledano po gradskim četvrtima grada Zagreba, najviše muškaraca – korisnika, zastupljeno je u Gradskoj četvrti Gornji grad – Medveščak (16,1%), a najmanje u Gradskoj četvrti Podsljeme (4,2%).



Slika 1. Broj korisnika po gradskim četvrtima grada Zagreba

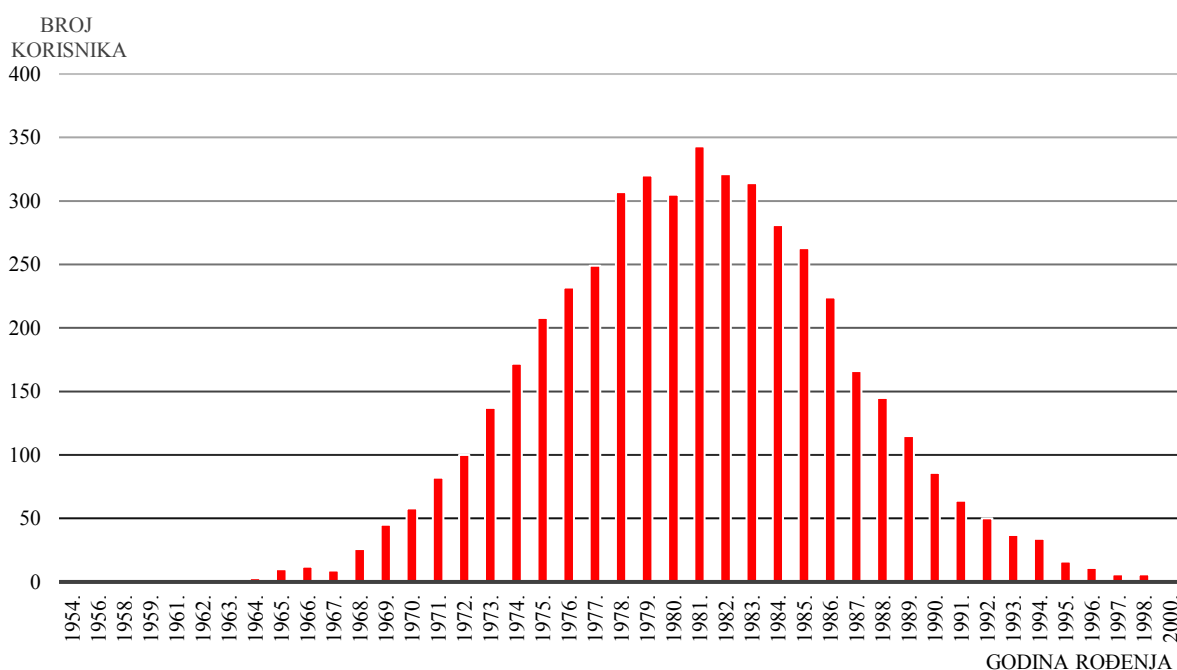
4. Korisnici prema godini rođenja, dobi i državi rođenja

U trenutku ostvarivanja novčane pomoći za roditelja odgojitelja, u dobi između 31 i 40 godina bilo je 64,9% korisnika, 20,7% u dobi između 41 i 62 godine, a 14,4% u dobi između 19 i 30 godina. Prosječna dob svih korisnika u trenutku ostvarivanja novčane pomoći za roditelja odgojitelja je bila 36,9 godina, pri čemu je prosječna dob muškaraca bila 39,6, a žena 36,5 godinu.

Tablica 3. Broj korisnika prema godini rođenja

Godina rođenja	Ukupno	M	Ž
1954. – 1970.	171	76	95
1971. – 1980.	2 112	292	1 820
1981. – 1990.	2 258	165	2 093
1991. – 2000.	226	36	190
Ukupno	4 767	569	4 198

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

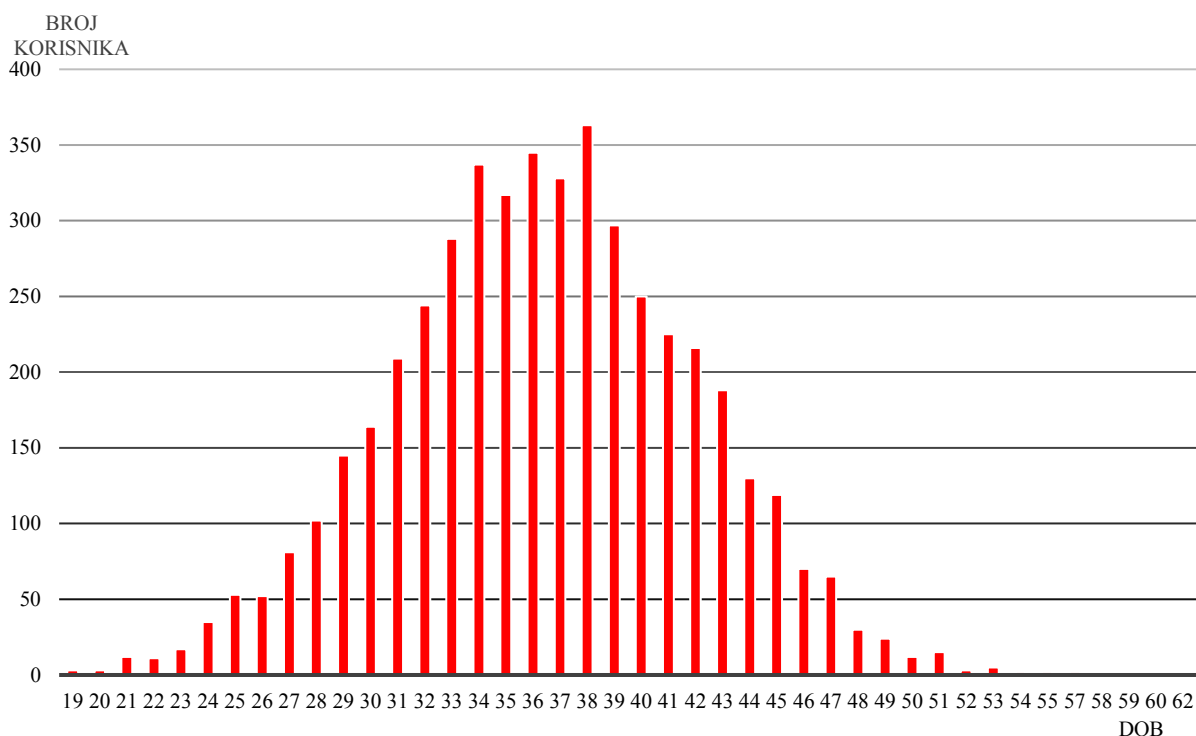


Slika 3. Korisnici prema godini rođenja

Tablica 4. Broj korisnika prema dobi u trenutku ostvarenja novčane pomoći za roditelja odgojitelja u promatranom razdoblju

Starost roditelja odgojitelja	Ukupno	M	Ž
19 – 30 godina	678	73	605
31 – 40 godina	2 978	253	2 725
41 – 62 godina	1 111	243	868
Ukupno	4 767	569	4 198

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.



Slika 4. Korisnici prema dobi u trenutku ostvarenja novčane pomoći za roditelja odgojitelja

Od ukupnog broja korisnika njih 69,5% je rođeno u Hrvatskoj, a 30,5% izvan Republike Hrvatske. Od rođenih u inozemstvu najveći broj korisnika je rođen u Bosni i Hercegovini (19,3%) i Kosovu (5,7%).

Tablica 5. Korisnici prema državi rođenja i spolu

Država rođenja	Ukupno	M	Ž	Udio ukupno rođenih (%)
Republika Hrvatska	3 314	374	2 940	69,5
Bosna i Hercegovina	922	89	833	19,3
Kosovo	272	69	203	5,7
Njemačka	75	11	64	1,6
Srbija	52	3	49	1,1
Slovenija	29	1	28	0,6
Sjeverna Makedonija	36	10	26	0,8
Austrija	9	1	8	0,2
Italija	12	3	9	0,3
Ostali	46	8	38	1,0
Ukupno	4 767	569	4 198	100,0

*Argentina, Bjelorusija, Brazil, Bugarska, Crna Gora, Čile, Francuska, Jordan, Kanada, Mađarska, Nizozemska, Poljska, Rumunjska, Rusija, SAD, Saudijska Arabija, Švedska, Švicarska, UK, Ukrajina

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

U gradu Zagrebu 48,8% korisnika živi od rođenja, a njih 51,2% je u grad Zagreb doselilo. Od ukupnog broja doseljenih prema periodu doseljenja 45,3% je doselilo u razdoblju između 2001. i 2010.

5. Ukupan broj djece o kojima brinu korisnici

Korisnici novčane pomoći za roditelja odgojitelja brinu za 16 200 djece i to za 50,9% muške i 49,1% ženska djeca.

Usporedimo li strukturu djece prema spolu po gradskim četvrtima grada Zagreba, može se uočiti da je u 12 gradskih četvrti veći broj muške, a u pet ženske djece.

Najveći udio djece se nalazi u Gradskoj četvrti Sesvete (18,6%), a slijedi Gradska četvrt Gornja Dubrava (15,4%) i Gradska četvrt Peščenica – Žitnjak (10,8%), što je ukupno 44,8% od ukupna broja djece. Najmanji broj djece korisnika je zastupljeno u gradskim četvrtima Podsljeme (2,0%), Donji grad (1,5%) i Gornji grad – Medveščak (1,3%).

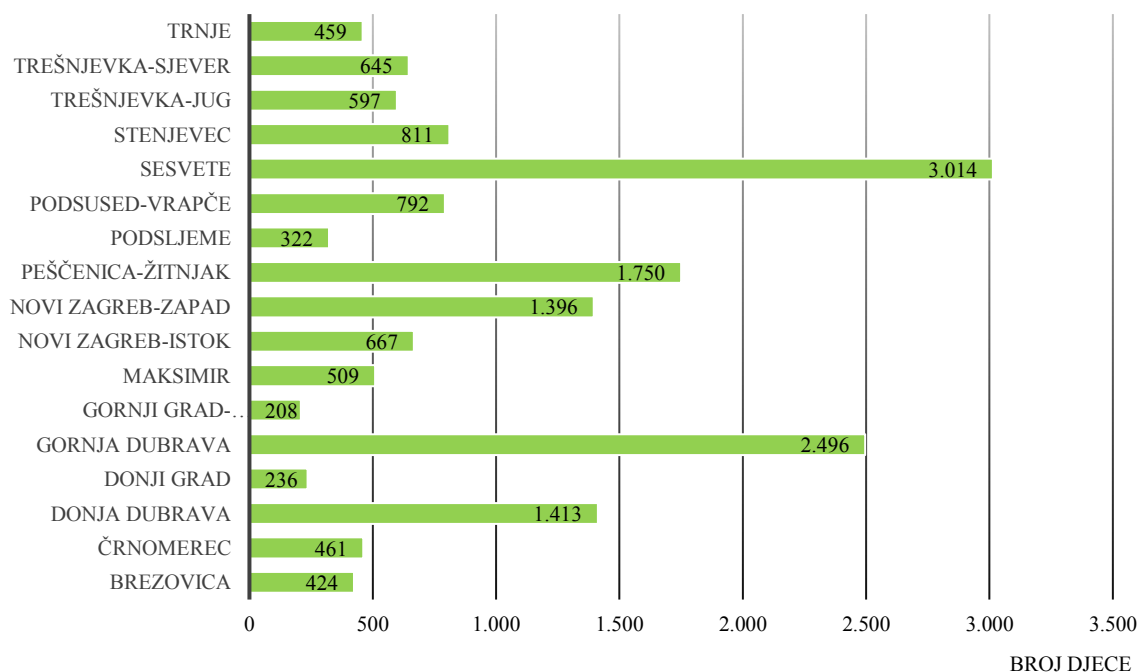
Tablica 6. Broj djece korisnika prema spolu po gradskim četvrtima grada Zagreba

Gradska četvrt	Broj djece			Udio broja djece prema spolu (%)	
	ukupno	m	ž	m	ž
Brezovica	424	189	235	44,6	55,4
Čnomerec	461	225	236	48,8	51,2
Donja Dubrava	1 413	727	686	51,5	48,5
Donji grad	236	131	105	55,5	44,5
Gornja Dubrava	2 496	1 236	1 260	49,5	50,5
Gornji grad – Medveščak	208	110	98	52,9	47,1
Maksimir	509	268	241	52,7	47,3
Novi Zagreb – istok	667	339	328	50,8	49,2
Novi Zagreb – zapad	1 396	702	694	50,3	49,7
Peščenica – Žitnjak	1 750	893	857	51,0	49,0
Podsljeme	322	177	145	55,0	45,0
Podsused – Vrapče	792	425	367	53,7	46,3
Sesvete	3 014	1 578	1 436	52,4	47,6
Stenjevec	811	398	413	49,1	50,9
Trešnjevka – jug	597	304	293	50,9	49,1
Trešnjevka – sjever	645	313	332	48,5	51,5
Trnje	459	230	229	50,1	49,9
Ukupno	16 200	8 245	7 955	50,9	49,1

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

U strukturi ukupnog broja korisnika, 73,2% ih ima troje djece, 18,5% četvero, a 6,0% petero djece. Analiza stanja pokazuje da 2,8% korisnika ima šestero i više djece.

GRADSKA ČETVRT



Slika 5. Broj djece korisnika po gradskim četvrtima grada Zagreba

Tablica 7. Broj korisnika s brojem djece po gradskim četvrtima grada Zagreba

Gradska četvrt	Broj korisnika s brojem djece									Ukupno
	troje	četvero	petero	šestero	sedmero	osmero	devetero	desetero	jedanaestero	
Brezovica	98	21	8	1						128
Čnomerec	106	24	5		2	1				138
Donja Dubrava	280	84	28	9	5	1				407
Donji grad	61	8	3	1						73
Gornja Dubrava	450	175	61	16	3	3				708
Gornji grad - Medveščak	47	11	2	1	1					62
Maksimir	113	27	3	3	1				2	149
Novi Zagreb – - istok	166	33	5	2						206
Novi Zagreb – zapad	337	67	14	4	2		1			425
Peščenica – Žitnjak	359	89	34	17	4	1	1			505
Podsljeme	70	20	4	2						96
Podsused – Vrapče	181	36	16	3	1					237
Sesvete	656	150	54	13	8	3	2			886
Stenjevec	199	33	11	1	3					247
Trešnjevka – jug	136	26	10	2	1	2				177
Trešnjevka – sjever	130	45	11	2		1				189
Trnje	99	24	5	4		1	1			134
Ukupno	3 488	873	274	81	31	13	5	0	2	4 767

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

Gledano po naseljima, 76% djece korisnika živi u naselju Zagrebu, 13,9% u Sesvetama, a 10,2% u ostalim zagrebačkim naseljima. Od 68 zagrebačkih naselja, u 67 naselja je ukupno 16 200 djece o kojima brinu korisnici, a samo u naselju Brebernica nema niti jednog korisnika jer nema niti djece.

Tablica 8. Broj djece korisnika prema spolu u naselju Zagreb, Sesvete i ostalim zagrebačkim naseljima

Naselje	Broj			Struktura (%)		
	ukupno	muško	žensko	ukupno	muško	žensko
Zagreb	12 305	6 227	6 078	100,0	50,6	49,4
Sesvete	2 245	1 174	1 071	100,0	52,3	47,7
Južna naselja	876	422	454	100,0	48,2	51,8
Istočna naselja	774	422	352	100,0	54,5	45,5
Ukupno Grad Zagreb	16 200	8 245	7 955	100,0	50,9	49,1

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

Tablica 9. Broj djece korisnika prema spolu po zagrebačkim naseljima

Redni broj	Naselje	Ukupno	M	Ž
1	Adamovec	39	17	22
2	Belovar	48	27	21
3	Blaguša	16	10	6
4	Botinec	3	1	2
5	Brezovica	39	18	21
6	Budenec	20	11	9
7	Buzin	16	5	11
8	Cerje	15	8	7
9	Demerje	13	7	6
10	Desprim	3	2	1
11	Dobrodol	18	8	10
12	Donji Čehi	9	3	6
13	Donji Dragonožec	20	8	12
14	Donji Trpuci	18	7	11
15	Drenčec	6	3	3
16	Drežnik Brezovički	16	7	9
17	Dumovec	69	40	29
18	Đurđekovec	18	11	7
19	Gajec	6	1	5
20	Glavnica Donja	24	11	13
21	Glavnica Gornja	12	7	5
22	Glavničica	3	1	2
23	Goli Breg	13	7	6
24	Goranec	22	12	10
25	Gornji Čehi	6	2	4
26	Gornji Dragonožac	15	5	10
27	Grančari	6	4	2
28	Gornji Trpuci	3	2	1
29	Havidić Selo	4	3	1
30	Horvati	41	17	24

Nastavak Tablice 9.

Redni broj	Naselje	Ukupno	M	Ž
31	Hrašće Turopoljsko	28	17	11
32	Hrvatski Leskovac	73	39	34
33	Hudi Bitek	22	6	16
34	Ivanja Reka	48	25	23
35	Jesenovec	12	8	4
36	Ježdovec	80	40	40
37	Kašina	81	41	40
38	Kašinska Sopnica	6	2	4
39	Kučilovina	3	1	2
40	Kupinečki Kraljevec	71	33	38
41	Lipnica	6	2	4
42	Lučko	114	65	49
43	Lužan	28	16	12
44	Mala Mlaka	14	7	7
45	Markovo Polje	9	4	5
46	Moravče	15	12	3
47	Odra	52	23	29
48	Odranski Obrež	83	40	43
49	Paruževina	19	11	8
50	Planina Donja	30	20	10
51	Planina Gornja	4	2	2
52	Popovec	49	36	13
53	Prepuštovec	10	6	4
54	Prekvršje	23	11	12
55	Sesvete	2 245	1 174	1 071
56	Soblinec	23	11	12
57	Strmec	19	8	11
58	Starjak	3		3
59	Šašinovec	39	16	23
60	Šimunčevac	7	2	5
61	Veliko Polje	64	35	29
62	Vugrovec	22	11	11
63	Vugrovec Gornji	3	2	1
64	Vurnovec	11	8	3
65	Zadvorsko	22	9	13
66	Zagreb	12 305	6 227	6 078
67	Žerjavinec	16	10	6
Ukupno		16 200	8 245	7 955

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

6. Korisnici prema najvišem stupnju završene škole

Prema raspoloživim podacima 39,6% korisnika je sa srednjom stručnom spremom, 2,4% s višom, a 4,3% s visokom. Ostatak korisnika, odnosno 12,0% je bez završene škole ili s osnovnom školom.

Tablica 10. Korisnici prema najvišem stupnju završene škole, prema spolu

Najviši stupanj završene škole	Ukupno	M	Ž	Udio (%)
Bez škole i završena osnovna škola	571	98	473	12,0
Srednja stručna sprema	1 888	212	1 676	39,6
Viša stručna sprema	115	7	108	2,4
Visoka stručna sprema	207	16	191	4,3
Nepoznato	1 986	236	1 750	41,7
Ukupno	4 767	569	4 198	100,0

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

Tablica 11. Korisnici prema najvišem stupnju završene škole i broju djece

Broj djece	Najviši stupanj završene škole					
	Ukupno	Bez škole i završena osnovna škola	Srednja stručna sprema	Viša stručna sprema	Visoka stručna sprema	Nepoznato
Troje	3 488	351	1 469	89	165	1 414
Četvero	873	138	327	22	28	358
Petero	274	54	65	3	8	144
Šestero i više	132	28	27	1	6	70
Ukupno	4 767	571	1 888	115	207	1 986

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

7. Podnositelji zahtjeva koji su postali korisnici prema zaposlenosti i trajanju staža

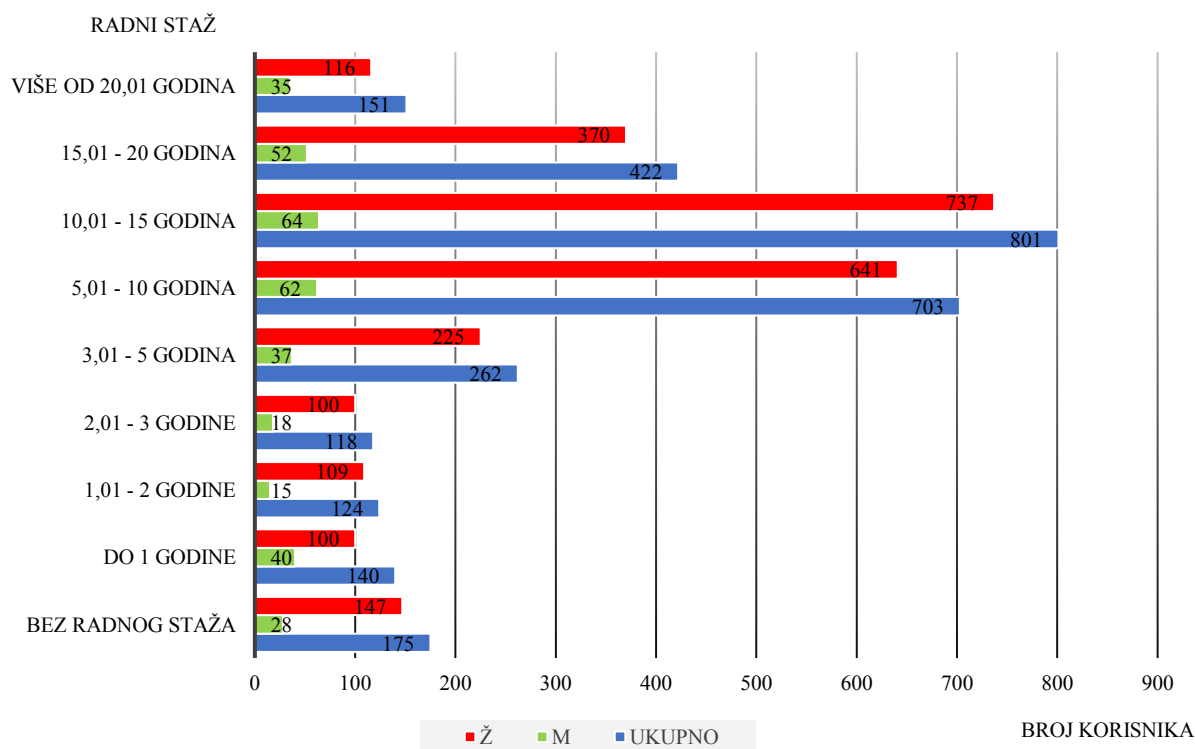
U trenutku podnošenja zahtjeva, od ukupnog broja korisnika 3,7% nije bilo ni ranije zaposleno, a 57,1% je bilo zaposleno u određenom razdoblju prije ostvarenja prava, dok za 39,2% korisnika podatci nisu bili poznati.

Od ukupnog broja korisnika koji su ranije bili zaposleni najviše je onih koji imaju 10-15 godina staža (29,4%), zatim slijede oni s 5-10 godina (25,8%) te 15-20 godina staža (15,5%), dok 5,5% korisnika ima preko 20 godina radnog staža.

Tablica 12. Podnositelji zahtjeva koji su postali korisnici prema zaposlenosti i trajanju staža, prema spolu

Zaposlenje	Ukupno	M	Ž
Bez radnog staža	175	28	147
Radni staž od:			
do 1 godine	140	40	100
1,01 – 2 godine	124	15	109
2,01 – 3 godine	118	18	100
3,01 – 5 godina	262	37	225
5,01 – 10 godina	703	62	641
10,01 – 15 godina	801	64	737
15,01 – 20 godina	422	52	370
više od 20,01 godina	151	35	116
Nepoznato	1 871	218	1 653
Ukupno	4 767	569	4 198

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.



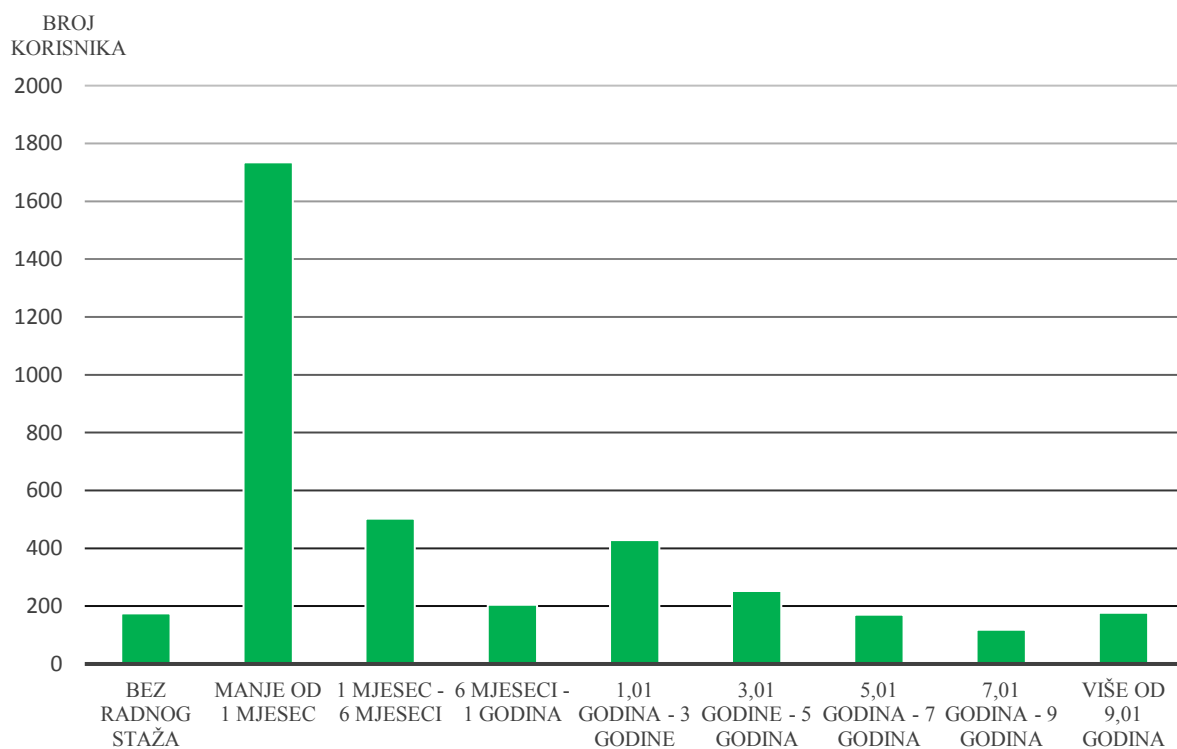
Slika 6. Podnositelji zahtjeva koji su postali korisnici prema zaposlenosti i trajanju staža, prema spolu

Promatrajući razdoblje između prestanka radnog odnosa/osiguranja kod poslodavca do ostvarenja novčane pomoći za roditelja odgojitelja vidljivo je da je za 48,3% korisnika prestao radni odnos (osiguranje) do mjesec dana, a za 68% do godinu dana.

Tablica 13. Korisnici prema periodu između prestanka radnog odnosa/osiguranja kod poslodavca do ostvarenja novčane pomoći za roditelja odgojitelja

Period između prestanka radnog odnosa/osiguranja kod poslodavca do ostvarenja prava na novčanu pomoć za roditelja odgojitelja	Ukupno	M	Ž
Bez radnog staža	175	28	147
Manje od 1 mjesec	1 735	163	1 572
1 mjesec – 6 mjeseci	503	71	432
6 mjeseci – 1 godina	205	42	163
1,01 godina – 3 godine	429	55	374
3,01 godine – 5 godina	252	34	218
5,01 godina – 7 godina	170	29	141
7,01 godina – 9 godina	119	12	107
Više od 9,01 godina	177	34	143
Nepoznato	1 002	101	901
Ukupno	4 767	569	4 198

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.



Slika 7. Udio korisnika prema periodu između prestanka radnog odnosa/osiguranja kod poslodavca do ostvarenja prava na novčanu pomoć za roditelja odgojitelja (izuzeto „Nepoznato“)

8. Djelatnosti u kojima su korisnici bili zaposleni

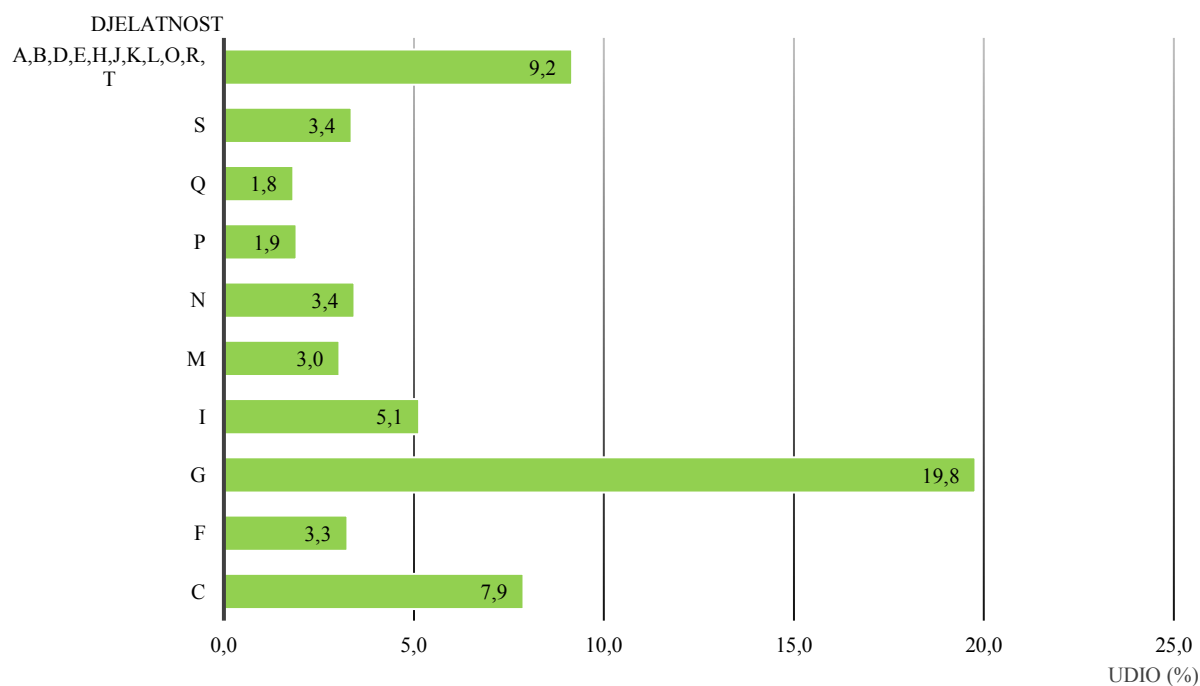
Od ukupnog broja korisnika u promatranom razdoblju (4 767), za 2 978 ili 62,5% korisnika raspoložemo podatcima o djelatnostima u kojima su radili prije korištenja novčane pomoći za roditelja odgojitelja. Naime, prije korištenja novčane pomoći za roditelja odgojitelja, 33,6% korisnika je bilo zaposleno u djelatnosti trgovine, slijedi prerađivačka industrija s 13,4% te pružanje smještaja te pripreme i usluživanja hrane (8,7%). U ove tri djelatnosti je radilo 55,7% korisnika, dok je u ostalim radilo 44,1%. S obzirom da su plaće u navedene tri djelatnosti u kojima je zaposlen najveći broj korisnika manje od iznosa novčane pomoći za roditelja odgojitelja, za pretpostaviti je da je to bio jedan od poticaja za roditelje s troje i više djece da se odluče za korištenje ove mjere.

Tablica 14. Korisnici prema pripadajućoj djelatnosti posljednjeg poslodavca, prema spolu

		Ukupno	M	Ž	Udio u ukupno (u %)
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	18	1	17	0,4
B	Rudarstvo i vađenje	1		1	0,0
C	Prerađivačka industrija	376	53	323	7,9
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1		1	0,0
E	Opskrba vodom; Uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	7	2	5	0,1
F	Građevinarstvo	155	41	114	3,3
G	Trgovina na veliko i na malo; Popravak motornih vozila i motocikala	943	116	827	19,8
H	Prijevoz i skladištenje	62	10	52	1,3
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	245	23	222	5,1
J	Informacije i komunikacije	72	9	63	1,5
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	66	4	62	1,4
L	Poslovanje nekretninama	47	3	44	1,0
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	145	18	127	3,0
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	164	16	148	3,4
O	Javna uprava i obrana; Obvezno socijalno osiguranje	51	2	49	1,1
P	Obrazovanje	91	6	85	1,9
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	87	6	81	1,8
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	54	9	45	1,1
S	Ostale uslužne djelatnosti	160	14	146	3,4
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; Djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	58	4	54	1,2
Bez radnog staža		175	28	147	3,7
Nepoznato		1 789	204	1 585	37,5
Ukupno*		4 767	569	4 198	100,0

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

Prije uzimanja mjere roditelj odgojitelj u četiri djelatnosti (*F-Građevinarstvo 5,5%, M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti 5,2%, N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti 5,9%, S – Ostale uslužne djelatnosti 5,7%*) bilo je zaposleno 22,3% korisnika. U preostalih 13 djelatnosti je radilo 21,8% korisnika, dok je u kvartarnim djelatnostima (*O – Javna uprava i obrana, Obvezno socijalno osiguranje, P – Obrazovanje, Q – Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi*) prije uzimanja mjere roditelj odgojitelj radilo 8,1% korisnika.



A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; **B** – Rudarstvo i vađenje; **C** – Prerađivačka industrija; **D** – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija; **E** – Opskrba vodom; Uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša; **F** – Građevinarstvo; **G** – Trgovina na veliko i na malo; Popravak motornih vozila i motocikala; **H** – Prijevoz i skladištenje; **I** – Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane; **J** – Informacije i komunikacije; **K** – Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja; **L** – Poslovanje nekretninama; **M** – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti; **N** – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti; **O** – Javna uprava i obrana; Obvezno socijalno osiguranje; **P** – Obrazovanje; **Q** – Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi; **R** – Umjetnost, zabava i rekreacija; **S** – Ostale uslužne djelatnosti; **T** – Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; Djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu

Slika 8. Korisnici prema pripadajućoj djelatnosti posljednjeg poslodavca

9. Status djece korisnika mjere roditelj odgojitelj prije ostvarenja prava na novčanu pomoć

U razdoblju od 8. rujna 2016. do prosinca 2018. od ukupnog broja ispisane djece (21 085), njih 2 528, odnosno 12,0%, je ispisalo djecu iz vrtića zbog ostvarenja novčane pomoći za roditelja odgojitelja.

Treba naglasiti da se velik broj ispisane djece u 2016. odnosi na djecu roditelja koji su mjeru uzimali retroaktivno, što znači da je treće dijete na osnovu kojeg su ostvarili status bilo predškolske dobi. Ta djeca su ispisana samo par mjeseci prije nego što bi se inače redovno ispisali jer se predškolci iz vrtića ispisuju od lipnja do kolovoza, dakle prije samog polaska u prvi razred osnovne škole. U 2019. dodatno je ispisano još 580 djece radi ostvarenja novčane pomoći za roditelja odgojitelja.

Tablica 15. Broj i udio ispisane djece iz vrtića u promatranom razdoblju

Godina	Ispisani iz vrtića	Ispisani iz vrtića radi korištenja novčane pomoći za roditelja odgojitelja	Udio (%)
8.9.2016. – 31.12.2016.	3 295	1 114	33,8
1.1.2017. – 31.12.2017.	9 336	868	9,3
1.1.2018. – 31.12.2018.	8 454	546	6,5
1.1.2019. – 31.12.2019.		580	
Ukupno	21 085	3 108	12,0

Izvor: Gradski ured za obrazovanje, Ured za demografiju

Prema podacima Ureda za obrazovanje, u vrtićima grada Zagreba je 3. veljače 2020. bilo 1 239 slobodnih mjesta, od čega u gradskim 1 058, a u privatnim i vjerskim 235.

Tablica 16. Broj djece predškolske dobi po godinama starosti korisnika mjere roditelj odgojitelj

Dob djece 2019. starosti do 6 godina godine	Broj djece	
	ukupno	udio (%)
1	818	15,1
2	683	12,6
3	843	15,6
4	946	17,5
5	1 018	18,8
6	1 102	20,4
Ukupno	5 410	100,0

Izvor: Ured za demografiju

Tablica 17. Korisnici prema uzrastu najmlađeg djeteta u obitelji u trenutku ostvarivanja novčane pomoći za roditelja odgojitelja

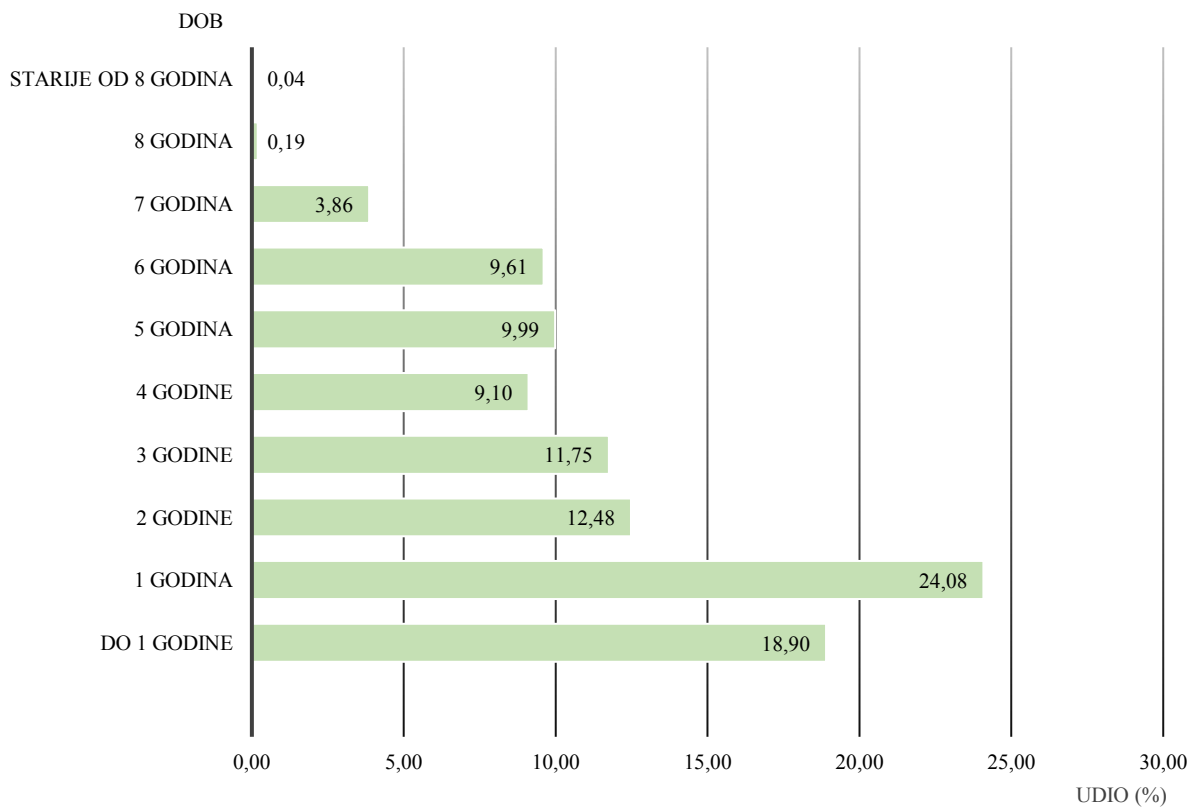
Dob najmlađeg djeteta u trenutku ostvarenja prava na novčanu pomoć za roditelja odgojitelja	Broj korisnika	
	ukupno	udio (%)
mlađe od 1 godinu (dijete rođeno u tekućoj godini)	901	18,90
1 godina	1 148	24,08
2 godine	595	12,48
3 godine	560	11,75
4 godine	434	9,10
5 godina	476	9,99
6 godina	458	9,61
7 godina	184	3,86
8 godina	9	0,19
Starije od 8 godina	2	0,04
Ukupno	4 767	100,00

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.

Iz Tablice 17. je razvidno da je 653 korisnika ili 13,7%⁵ ostvarilo novčanu pomoć neposredno prije polaska najmlađeg djeteta u školu⁶. Manje od jedne petine, odnosno 18,9% je ostvarilo novčanu pomoć za roditelja odgojitelja u godini kada im je najmlađe dijete rođeno. S obzirom da su novčanu pomoć po uvjetima koji su propisani Odlukom, pored roditelja koji su nakon primjene mjere dobili treće i svako daljnje dijete mogli ostvariti i oni roditelji koji su prije njezine primjene imali troje i više djece, iz podataka proizlazi da je najveći broj takvih korisnika (80,9%).

⁵ Navedeni brojevi i postotni iznos dobije se zbrajanjem ukupnog broja korisnika koji u trenutku ostvarenja prava na novčanu pomoć imaju djecu u dobi od 6, 7 i 8 godina (matematički to izgleda ovako: $458+184+9+2=653$, ili $9,61+3,86+0,19+0,04=13,7\%$)

⁶ Sukladno Odluci, uvjet za ostvarenje prava na novčanu pomoć za roditelja odgojitelja ima majka ili otac djeteta, udomitelj ili druga osoba kojoj je dijete, temeljem kojeg ostvaruje novčanu pomoć, povjereno na brigu i odgoj odlukom nadležnog tijela, a koja u zajedničkom kućanstvu živi s najmanje troje djece, a najmlađe dijete nije polaznik programa osnovnoškolskog obrazovanja, a najstarije u trenutku podnošenja zahtjeva nije starije od 26 godina te koja ispunjava i ostale uvjete propisane Odlukom.

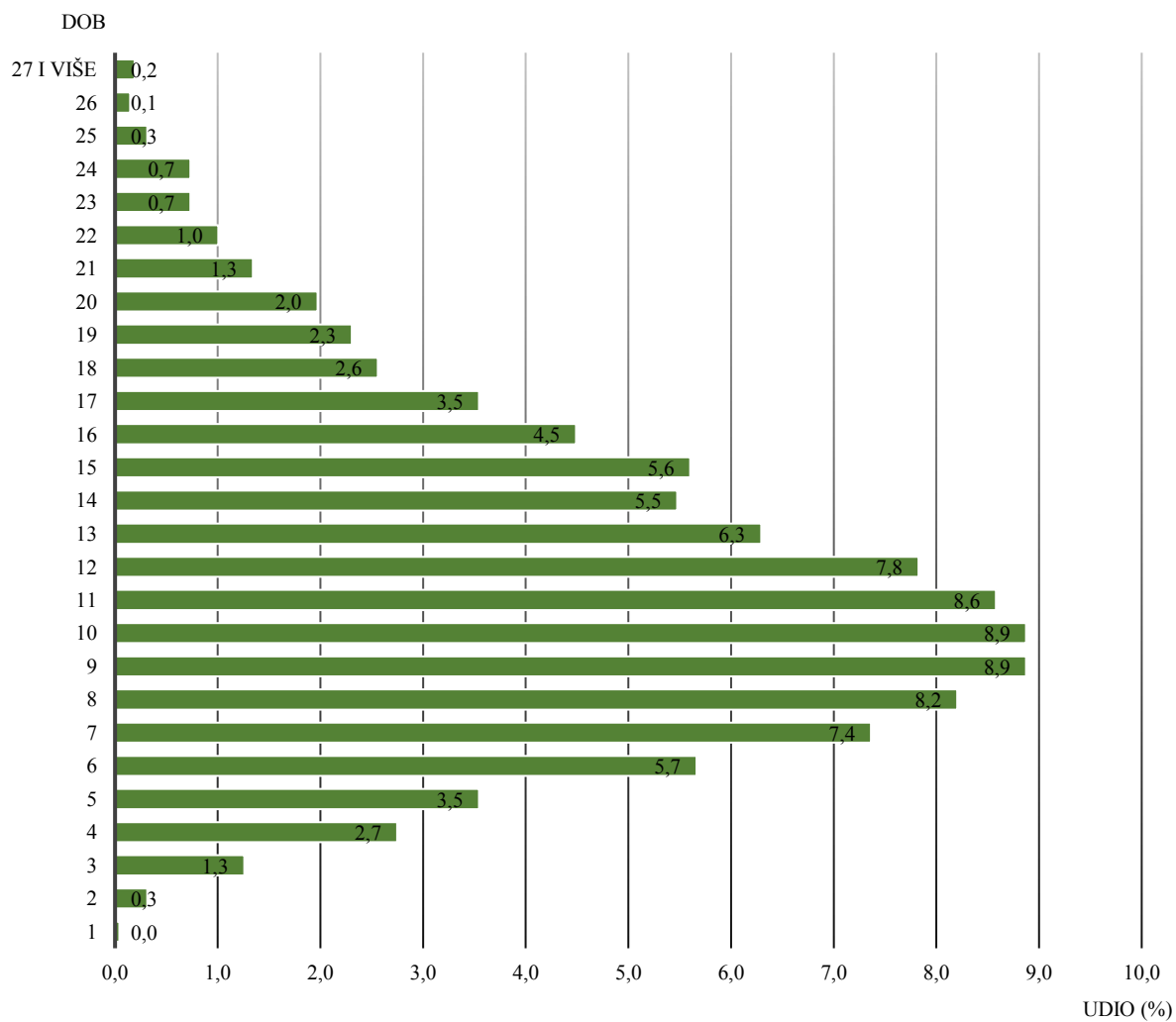


Slika 9. Udio korisnika prema dobi najmlađeg u obitelji u trenutku ostvarivanja novčane pomoći za roditelja odgojitelja

Tablica 18. Korisnici prema dobi najstarijeg djeteta u trenutku ostvarivanja prava na novčanu pomoć za roditelja odgojitelja u promatranom razdoblju

Dob najstarijeg djeteta u trenutku ostvarivanja prava na novčanu pomoć za roditelja odgojitelja	Broj korisnika	
	godine	udio (%)
1	2	0,0
2	15	0,3
3	60	1,3
4	131	2,7
5	169	3,5
6	270	5,7
7	351	7,4
8	391	8,2
9	423	8,9
10	423	8,9
11	409	8,6
12	373	7,8
13	300	6,3
14	261	5,5
15	267	5,6
16	214	4,5
17	169	3,5
18	122	2,6
19	110	2,3
20	94	2,0
21	64	1,3
22	48	1,0
23	35	0,7
24	35	0,7
25	15	0,3
26	7	0,1
27 i više	9	0,2
Ukupno	4 767	100,0

Izvor: Ured za demografiju, siječanj 2020.



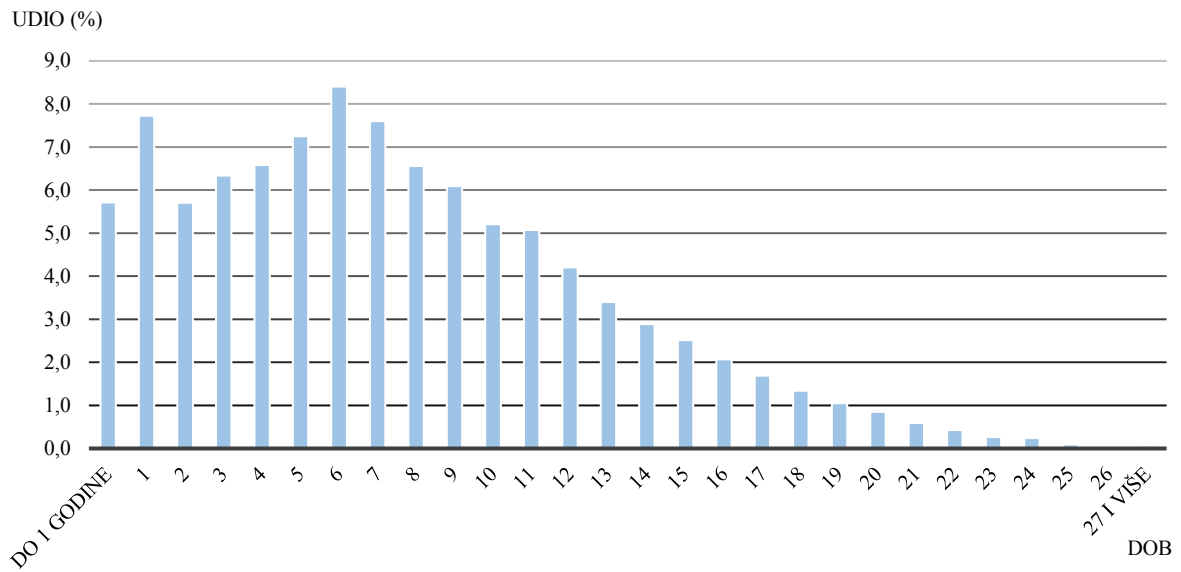
Slika 10. Dob najstarijeg djeteta u trenutku ostvarivanja novčane pomoći za roditelja odgojitelja

Tablica 19. Ukupan broj djece prema dobi čiji su roditelji ostvarili novčanu pomoć za roditelja odgojitelja

Dob svakog djeteta u trenutku kada su im roditelji ostvarili pravo na novčanu pomoć za roditelja odgojitelja	Broj korisnika	
	ukupno	udio (%)
godine		
mlađe od godinu dana	925	5,7
1	1 252	7,7
2	924	5,7
3	1 027	6,3
4	1 066	6,6
5	1 175	7,3
6	1 361	8,4
7	1 231	7,6
8	1 063	6,6
9	987	6,1
10	843	5,2
11	822	5,1
12	681	4,2
13	551	3,4
14	468	2,9
15	408	2,5
16	336	2,1
17	274	1,7
18	217	1,3
19	170	1,0
20	138	0,9
21	96	0,6
22	69	0,4
23	43	0,3
24	39	0,2
25	15	0,1
26	9	0,1
27 i više	10	0,1
Ukupno	16 200	100,0

Izvor: Ured za demografiju, Grad Zagreb, siječanj 2020.

Pogledamo li dobnu strukturu djece iz Tablice 19., razvidno je da ih je u vrtićkoj dobi bilo 47,7%, u osnovnoškolskoj 41%, a u srednjoškolskoj 7,6% te 3,6% starije od 19 i više godina. Od ukupnog broja 94,9% su maloljetna djeca, odnosno u dobi od 0 – 17 godina.



Slika 11. Udio broja djece prema dobi čiji su roditelji ostvarili novčanu pomoć za roditelja odgojitelja

10. Utjecaj mjere novčane pomoći za roditelja odgojitelja na kretanje nataliteta u gradu Zagrebu

Uvidom u Tablicu 20. Kretanja broja živorođene djece prema redu rođenja, uočava se porast broja djece rođenih kao drugo, treće, četvrto, peto i šesto dijete. U svakom slučaju ovaj porast ohrabruje, međutim zabrinjava pad broja rođenja prvog djeteta. Od 2007. do 2014. u Zagrebu se rađalo više od 4 000 djece kao prvorođene, a od 2015. taj broj opada pa je 2017. kao prvo rođeno 3 672 djece. U 2017. kao treće i svako daljnje dijete je rođeno 1 462 djece, što je 133 više nego u 2016. U 2018. nastavlja se rast broja rođenih kao treće, četvrto i peto dijete. U 2018. u odnosu na 2017. je za 13,9% porastao broj djece rođene kao treće. U 2018. je rođeno 28,3% više kao treće nego li u 2016.. Ukupno je u 2018. rođeno 1 645 djece kao treće i svako daljnje. U odnosu na 2016. kada je uvedena mjera roditelj odgojitelj je porastao broj rođene djece kao treće i svako daljnje dijete za 23,8%.

Tablica 20. Kretanje ukupnog broja živorođene djece prema redu rođenja od 1998. do 2017. godine

Godine	Ukupno	Prvo	Drugo	Treće	Četvrto	Peto	Šesto	Sedmo	Osmo	Deveto	Deseto i više	Nepoznato
1998.	8 224	3 818	2 706	1 124	346	112	29	20	5	8	5	51
1999.	7 932	3 767	2 641	1 010	286	100	47	19	9	1	6	46
2000.	7 733	3 680	2 642	960	257	91	37	19	11	6	4	26
2001.	7 013	3 499	2 373	733	239	75	34	17	7	5	4	27
2002.	7 019	3 639	2 335	700	190	55	30	17	8	4	3	38
2003.	7 134	3 733	2 389	681	182	63	17	20	10	4	3	32
2004.	7 160	3 665	2 358	759	174	48	24	9	6	8	5	104
2005.	7 585	3 810	2 567	791	212	64	25	8	12	4	-	92
2006.	7 563	3 881	2 526	794	170	61	25	12	4	2	-	88
2007.	7 900	4 010	2 658	828	213	69	16	9	4	6	3	84
2008.	8 345	4 270	2 843	853	223	55	21	10	4	1	3	62
2009.	8 792	4 440	3 064	905	210	53	27	11	4	2	5	71
2010.	8 792	4 392	3 062	923	242	57	27	5	6	5	1	72
2011.	8 411	4 326	2 860	832	201	57	18	12	6	7	-	92
2012.	8 394	4 200	2 929	822	198	49	14	8	4	4	2	164
2013.	8 254	4 005	2 953	863	223	58	25	8	5	1	5	108
2014.	8 452	4 064	2 979	940	228	68	24	15	6	2	7	119
2015.	8 039	3 769	2 965	869	220	59	27	11	2	1	2	114
2016.	8 120	3 913	2 711	930	250	83	28	18	3	14	3	167
2017.	8 076	3 672	2 813	1 047	259	87	39	14	8	5	3	129
2018.	8 235	3 702	2 871	1 193	290	93	32	15	9	9	4	17

Izvor: Prirodno kretanje stanovništva, Statistička izvješća od 1998. do 2018., DZS, Zagreb.

11. Umjesto zaključka

Iz ovih podataka je razvidno da je od 8. rujna do prosinca 2016. bilo 1 573 korisnika mjere za koje je isplaćeno nešto više od 21 milijun kuna. U 2017. bilo je novih 1 644 korisnika pa je te godine za sve korisnike isplaćeno oko 200 milijuna kuna.

Novih korisnika u 2018. je bilo znatno manje nego u prethodnim godinama (indeks 47,9) pa je za sve dotadašnje korisnike isplaćeno oko 290 729 287 kuna.

U promatranom razdoblju (3,4 godine) za korisnike mjere roditelj odgojitelj isplaćeno je više od 916,7 milijuna kuna.

Prema podacima o isplati u siječnju 2020. (za prosinac 2019.) bilo je 4 767 korisnika. Za isplatu novčane pomoći za roditelja odgojitelja od siječnja 2019. do prosinca 2019. je utrošeno 377 325 669 kuna.

Procjenjuje se da će u 2020. za korisnike ove mjere trebati više od 400 milijuna kuna.

Iz analiziranih podataka u promatranom razdoblju od ukupnog broja korisnika (4 767), mjeru novčane pomoći za roditelja odgojitelja je ostvarilo 653 korisnika ili 13,7% neposredno prije polaska najmlađeg djeteta u školu. Manje od jedne petine, odnosno 18,9% je ostvarilo novčanu pomoć za roditelja odgojitelja u godini kada im je najmlađe dijete rođeno. S obzirom da su novčanu pomoć, uz uvjete propisane Odlukom, pored roditelja koji su nakon primjene mjere dobili treće i svako daljnje dijete, mogli ostvariti i oni roditelji koji su prije njezine primjene imali troje i više djece, iz podataka proizlazi da je najveći broj takvih korisnika (80,1%).

Od ukupnog broja korisnika 88,1% su žene, a 11,9% su muškarci. Najveći broj muškaraca (korisnika) zastupljen je u Gradskoj četvrti Gornji grad – Medveščak (16,1%), a najmanje u Gradskoj četvrti Podsljeme (4,2%). Prosječna dob korisnika u trenutku stjecanja prava na novčanu pomoć je bila 36,9 godina, pri čemu je prosječna starost muškaraca bila 39,6 te za žene 36,5 godina. Od ukupnog broja korisnika 69,5% ih je rođeno u Hrvatskoj, a 30,5% izvan Hrvatske (najveći broj korisnika izvan Hrvatske je rođen u Bosni i Hercegovini 19,5% te na Kosovu 5,7%).

U Zagrebu od rođenja živi 48,8% korisnika, dok ih je 51,2% doseljenih. Najveći broj doseljenih, gledano prema periodu doseljenja, je došao između 2001. i 2010. (46,0%). U trenutku ostvarivanja novčane pomoći za roditelja odgojitelja, najveći broj korisnika je bio je između 31 i 40 godina ili 64,%, a u dobi između 41 i 62 godine bilo je 20,7% korisnika te između 19 i 30 godina ih je bilo 14,4%.

Od ukupnog broja djece (16 200), gledano prema spolu, udio muške djece je 50,9%, a ženske 49,1%. Najveći udio djece je u Gradskoj četvrti Sesvete (18,6%), zatim slijede gradske četvrti: Gornja Dubrava (15,4%) i Peščenica – Žitnjak (10,8%), što je 44,8% od ukupnog broja djece.

U strukturi ukupnog broja korisnika 73,2% ih ima troje djece, 18,5% četvero, a 6% petero, a sa šestero i više djece ih je 2,8%. Promatramo li dobnu strukturu djece razvidno je da je najveći broj djece vrtičke dobi (47,7%), osnovnoškolske 41%, srednjoškolske 7,6%, a 3,6% je starije od 19 i više godina. Od ukupnog broja djece, 94,9% su maloljetnici u dobi do 18 godina.

Gledano po naseljima, najveći broj djece korisnika živi u Zagrebu (76%), zatim u Sesvetama (13,9%) i 10,1% u ostalim zagrebačkim naseljima. Od 68 naselja koliko ih je u Zagrebu, u 67 naselja je 16 200 djece o kojima brinu korisnici, a samo u naselju Brebernica nema niti jednog korisnika, dakle niti djece.

U odnosu na najviši stupanj završene škole, 39,6% korisnika ima srednju stručnu spremu, 2,4% višu, a 4,3% visoku stručnu spremu. Ostali korisnici, njih 12,0% je bez škole ili sa završenom osnovnom školom. Od ukupnog broja korisnika, zaposlenih je bilo 57,1%, nezaposlenih 3,7%, dok za 39,2% podatci o zaposlenju nisu poznati. Među zaposlenim korisnicima najveći broj je onih s 10 do 15 godina staža (29,4%), slijede oni s 5 do 10 (25,8%), zatim 15 do 20 godina (15,5%), dok ih je 5,5% s više od 20 godina staža.

Promatrajući razdoblje od prestanka radnog odnosa do ostvarenja novčane pomoći za roditelja odgojitelja razvidno je da je kod 48,3% korisnika radni odnos prestao mjesec dana prije ostvarenja prava, a kod njih 68% do godinu dana prije ostvarenja prava.

Najveći broj korisnika prije ostvarenja novčane pomoći za roditelja odgojitelja je bio zaposlen u trgovačkoj djelatnosti (33,6%), potom prerađivačkoj industriji (13,4%) te u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (8,7%). S obzirom da su plaće u navedenim djelatnostima uglavnom manje od iznosa novčane pomoći može se pretpostaviti (bez detaljnije analize sadašnjih korisnika) da se zbog niskih plaća i neadekvatno plaćenih radnih mjesta jedan dio roditelja odlučio za status roditelja odgojitelja. Iz navedenog se može uočiti da je primjenom ove mjere u Zagrebu povećan broj djece rođene kao drugo, treće, četvrto, peto i šesto dijete. Međutim, uočava se pad broja rođenja prvog djeteta. U Zagrebu se od 2007. do 2014. rađalo više od 4 000 prvorođene djece, a od 2015. taj broj opada. U 2017. je kao prvo dijete rođeno 3 672 djeteta, a kao treće i svako daljnje je rođeno 1 462 djece, što ih je 133 više nego u 2016.

Prema objavljenim podacima Državnog zavoda za statistiku za 2018., broj živorođenih u Zagrebu je u blagom je porastu (+156 djece) u odnosu na prethodnu 2017. U 2018. se nastavlja rast broja rođenih kao treće, četvrto i peto dijete. U 2018. u odnosu na 2017. je za 13,9% porastao broj djece rođenih kao treće dijete po redu. U 2018. je rođeno 28,3% više djece kao treće dijete nego li u 2016. Ukupno je u 2018. rođeno 1 645 djece kao treće i svako daljnje rođeno dijete. U odnosu na 2016., otkad je uvedena mjera roditelj odgojitelj broj rođene djece kao treće i svako daljnje je porastao za 23,8%.

Ova mjera zajedno s drugim mjerama populacijske politike koje provodi Grad Zagreb bi trebala predstavljati korak za unaprjeđenje demografske i pronatalitetne politike. Učinkovitost ove mjere za sada nije moguće procijeniti s obzirom da demografske mjere ne daju brze rezultate u relativno kratkom vremenu. Međutim, ono što se može uočiti je da je primjenom ove mjere porastao broj drugorođene, trećerođene djece i djece višeg reda rođenja, što u konačnici rezultira povećanjem ukupnog broja rođene djece.

Popravi li se u bližoj budućnosti stanje na tržištu rada, za pretpostaviti je da će mnogi korisnici ovu mjere zamijeniti bolje plaćenim radnim mjestima.